

آرشیو

فصلنامه علمی - دانشجویی مطالعات آرشیوی دانشگاه الزهرا (س)

سال پنجم، شماره ششم (پیاپی ۲۶)، تابستان ۱۳۹۹، بهای ۲۰۰۰ تومان

فهرست مهتمترین مطالب

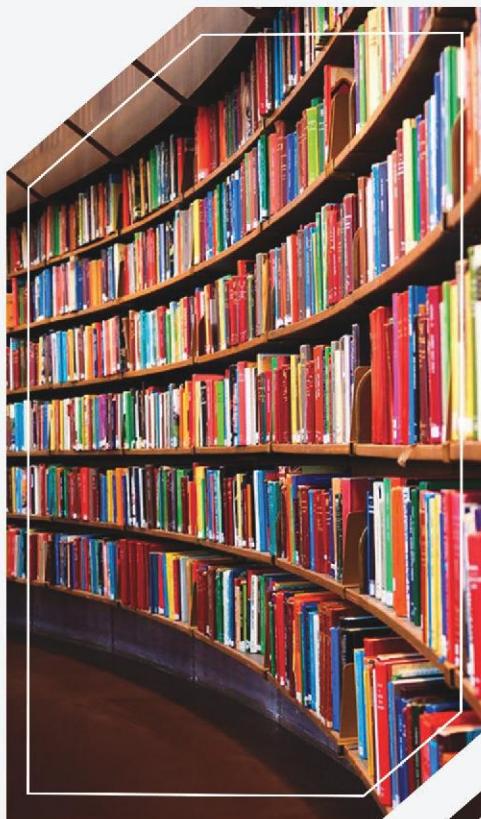
- برگی از تاریخ : تابستانه : چرایی و تاریخچه پیدایش جشن آب پاشونک
- پرونده ویژه این شماره : آرشیوها در عصر دیجیتال

- مقاله: مدیریت اسناد رسانه‌های اجتماعی دانشگاهی: مروری بر دو پروژه آرشیوهای دیجیتال : مصاحبه با آقای آرون ریچاردسون
- بادی از بزرگان آرشیو : تری ایستود

جیلی

فهرست

۱۳۹۹ بهمن ۲۰، نسخه ۵، شماره ۱۰، مجله

۰۳ سخن سردبیر

۰۴ مدیریت اسناد رسانه‌های
اجتماعی دانشگاهی:
مروری بر دو پروژه

۰۸ آرشیوهای دیجیتال
صاحبه با آقای آرون ریچاردسون

۱۲ تری ایستود
یادی از بزرگان آرشیو

۱۳ ضدروت بکارگیری
هوش مصنوعی در
سازمان اسناد و
کتابخانه ملی ایران

۱۵ آشنایی با آرشیو
ویکتوریا

۱۹ برگی از تاریخ

تابستانه: چرایی و
تاریخچه پیدایش
جشن آب پاشونک

۱۷ معرفی کتاب:
تئوری و کارآیی حفظ
دیجیتال

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

صاحب امتیاز: انجمن علمی - دانشجویی مطالعات آرشیوی دانشگاه الزهرا(س)

زیر نظر: اداره کل امور فرهنگی دانشگاه الزهرا(س)

مدیر مسئول و سردبیر: خدیجه سلطانیان

مشاوران نشریه: کوثر بابایی، سارا سلطانی

هیأت تحریریه:

منا ابدی، کوثر بابایی، پریسا دمرلو ابهری، سارا سلطانی، خدیجه سلطانیان، الهام محمدابراهیم

همکاران این شماره

حدیثه افضلی پور، سارا سلطانی، صفورا سلطانیان، مریم کرمی کندی

ویراستار: خدیجه سلطانیان

طراحی جلد و صفحه‌آرایی: محمدحسین علیزاده

کارشناس نشریه: زهرا وزیری

این شماره از نشریه از همکاری صمیمانه آقای آرون ریچاردسون قدردانی می‌نماید.

نشانی: تهران، میدان ونک، ده ونک، دانشگاه الزهرا(س)،

ساختمان معاونت فرهنگی - اجتماعی، اتاق نشریات

۸۸۰۵۶۹۰۸-۰۲۱

۱۹۹۳۸۹۱۱۷۶۴

<http://alzahra-archive-journal.blog.ir>

Archive.alzahra@gmail.com

@soltanian27

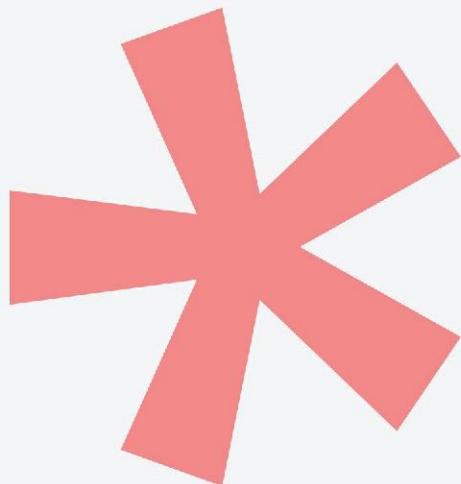

journaloarchive

آرشیو

ARCHIVE

فصلنامه علمی - دانشجویی مطالعات آرشیوی دانشگاه الزهرا (س)

سخن سردادید

خدیجه سلطانیان

دانشجوی کارشناسی ارشد مطالعات آرشیوی دانشگاه الزهرا (س) – ورودی ۹۷

S o l t a n i a n 2 7 @ y a h o o . c o m

اما باید در نظر داشت که سرعت در حال تغییر فناوری، تعداد زیادی غیرقابل کنترل از اطلاعات ایجاد شده و مسئله حفظ آن اطلاعات برای طولانی مدت، سطح امنیت و حفظ حریم خصوصی، آموزش مهارت ها و منسوخ شدن فن آوری، عدم آگاهی در مورد ارزش و اهمیت تاریخی میراث مستند دیجیتالی در بین سازمان ها، عدم آگاهی از مباحث پیرامون حفظ اسناد دیجیتالی را می توان به عنوان عواملی معروفی کرد که تهدیدهای اساسی برای حفظ اسناد دیجیتالی محسوب می شوند؛ که می توان با آگاهی مستمر در بین دولت ها، آرشیوها و سایر تولید کنندگان اطلاعات، لزوم و اهمیت حفظ آرشیو دیجیتال را نشان داد.

با توجه به موارد گفته شده در این سخن و اهمیت توجه به آرشیوها در عصر دیجیتال، این شماره از فصلنامه به موضوع آرشیوها در عصر دیجیتال به عنوان پرونده اصلی پرداخته است.

با توجه به اینکه جهان در ۲۰ تا ۳۰ سال گذشته، خود را صرف رفتن به دنیای بدون کاغذ و پذیرش دنیای دیجیتالی کرده است؛ هنوز اسناد کاغذی، سوابق با ارزشی از گذشته به حساب می آیند. اما سرعت در حال تغییر فناوری، حضور و فعالیت در دنیای دیجیتالی، ایجاد اعتماد و اطمینان در انتقال اطلاعات و به اشتراک گذاری آنها، همچنین دسترسی پذیری اسناد برای همیشه و تهیه نسخه پشتیبان موجب شده تا متخصصان و آرشیو داران وارد یک مسئله جدید تحت عنوان آرشیوهای دیجیتالی شوند.

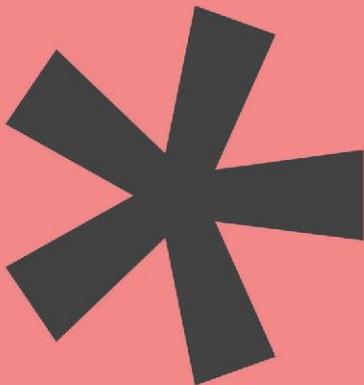
دیجیتالی کردن اسناد کاغذی طی سال های اخیر در دنیا یکی از اولویت های اصلی بوده است؛ زیرا اسناد دیجیتال زندگی و کار انسان را آسان تر و کارآمد تر کرده و بهره وری را بالا برده است و چون در ابر ذخیره می شوند؛ فضای فیزیکی^۱ صفر را به خود اختصاص می دهند و نیازی برای ذخیره اسناد کاغذی وجود ندارد.

سال ۱۴۰۰ دیجیتالی سازی

ZERO

03

مدیریت اسناد رسانه‌های اجتماعی دانشگاهی: مروری بر دو پروژه

سارا سلطانی

ارشد مطالعات آرشیو دانشگاه الزهراء(س)

sarasoltany72@gmail.com

■ چکیده

امروزه با پیشرفت فناوری اطلاعات، سازمان‌ها از رسانه‌های اجتماعی به منظور ارتباط بیشتر با کاربران خود استفاده می‌نمایند. دانشگاه‌ها نیز از این رسانه‌ها برای تعامل بیشتر با دانشجویان، فارغ التحصیلان، کارکنان و اعضای هیئت علمی بهره می‌برند. این استفاده منجر به ایجاد اسنادی می‌شود که دارای ارزش آرشیوی بوده و نیاز به مدیریت دارند. این اسناد می‌توانند در آینده به عنوان شواهد حقوقی و نیز منابع پژوهشی مورد استفاده قرار گیرند. به همین منظور در جهان پروژه‌هایی در جهت مدیریت این اسناد ایجاد شده و در مرحله عملیاتی قرار دارد. در این مقاله ضمن بررسی اهمیت اسناد رسانه‌های اجتماعی دانشگاهی، به مرور فعالیت‌ها و اقدامات دو پروژه‌ای سی پی اس آر^۱ و داک نو^۲ پرداخته شده و در نهایت پیشنهاداتی در این زمینه برای مدیران اسناد دانشگاهی ارائه می‌گردد. همچنین در نتیجه گیری این پژوهش آمده است که به نظر می‌رسد بتوان گفت ایجاد و حفظ اعتماد متقابل میان تولیدکنندگان و مدیران اسناد رسانه‌های اجتماعی دانشگاهی، موجب حفظ و توسعه پروژه‌های حوزه مدیریت اسناد رسانه‌های اجتماعی دانشگاهی می‌شود.

■ کلیدواژه

اسناد رسانه‌های اجتماعی، رسانه‌های اجتماعی دانشگاهی، پروژه مدیریت اسناد

■ مقدمه

در عصر حاضر رسانه‌های اجتماعی به جزئی جدایی ناپذیر از زندگی افراد بدل شده‌اند. رسانه‌های اجتماعی فرصت‌هایی را فراهم می‌کنند که می‌تواند به ارائه خدمات و فعالیت‌ها و بیشتر شناخته شدن کسب و کارها و سازمان‌ها کمک نماید.

دانشگاه‌ها در این زمینه مستثنی نبوده و از فرصتی که رسانه‌های اجتماعی در اختیار آن‌ها قرار داده است استفاده می‌نمایند تا علاوه بر ارائه خدمات به جامعه دانشگاهی خود، از طریق این رسانه‌ها سعی در جذب دانشجویان بین‌المللی داشته باشند.

همچنین استفاده دانشگاه‌ها از رسانه‌های اجتماعی منجر به تولید اسنادی می‌گردد که بخشی از حافظه ملی محسوب می‌شوند و مدیریت آن‌ها از اهمیت زیادی برخوردار است.

از این رو برخی از دانشگاه‌ها در جهان به همین منظور چاره‌اندیشیده و پروژه‌هایی را برای مدیریت اسناد این رسانه‌ها تعریف و عملیاتی ساخته‌اند. از جمله این پروژه‌ها، پروژه‌ای سی پی اس آر و داک نو هست که فعالیت هایی را در این زمینه به انجام رسانده‌اند.

در ادامه، این مقاله به مرور اهمیت اسناد رسانه‌های اجتماعی دانشگاهی و مدیریت آن‌ها و نیز پروژه‌های عملیاتی شده در این زمینه پرداخته است. در نهایت نیز پیشنهاداتی برای ایجاد و عملیاتی ساختن پروژه‌های مدیریت اسناد رسانه‌های اجتماعی دانشگاهی ارائه شده است.

■ اسناد رسانه‌های اجتماعی دانشگاهی

اسناد دانشگاهی شواهدی از تاریخ و فعالیت‌های دانشگاه هستند. آن‌ها مواد لازم برای درک و تفسیر تکامل سیاست‌ها و فعالیت‌های دانشگاهی را رائه می‌دهند و همچنین برای دانشجویان، محققان و پژوهشگران مستنداتی اساسی در خصوص عملکرد دانشگاه ارائه می‌دهند(دانشگاه بیل^۳، ۲۰۱۴). از طرفی می‌توان گفت اسناد تولید شده توسط رسانه‌های اجتماعی دانشگاهی نیز به عنوان اسنادی که می‌توانند در آینده به عنوان شواهد قانونی و حقوقی و مورد استناد قرار گیرند، دارای اهمیت و ارزش نگهداری است. در زمینه اسناد رسانه‌های اجتماعی دانشگاهی تعاریفی ارائه شده است.

از جمله تعاریف ارائه شده در زمینه اسناد رسانه‌های اجتماعی دانشگاهی، تعریف دانشگاه جرج واشنگتن^۱ (۲۰۱۳) است که منظور از اسناد (محبتوا) رسانه‌های اجتماعی دانشگاهی را این‌گونه بیان کرده است:

محتوای رسانه‌های اجتماعی شامل آنچیزی است که توسط اعضای هیئت علمی، کارکنان، یا دانشجویان به نام دانشگاه در داخل حوزه مسئولیت‌های فردی یا موقعیت در دانشگاه ایجاد یا ارسال شده است. مثال‌ها شامل صفحه فیسبوک یا حساب‌های فلیکر آن دانشگاه است. محتوای رسانه‌های اجتماعی ایجاد شده و یا نوشته شده توسط افراد با موقعیت‌های دانشگاهی که محتوا به نام خودشان منتشر می‌شود و واستگی به دانشگاه ندارد، شامل تعریف بالا به عنوان اسناد رسانه‌های اجتماعی دانشگاهی نمی‌شود حتی اگر به عنوان بخشی از فعالیت‌های دانشگاهی آنان ایجاد شود.

■ **اهمیت مدیریت اسناد رسانه‌های اجتماعی**

دانشگاهی

اسناد دانشگاهی شواهدی از تاریخ و فعالیت‌های دانشگاه هستند. آن‌ها مواد لازم برای درک و تفسیر تکامل سیاست‌ها و فعالیت‌های دانشگاهی را رائه می‌دهند و هم‌چنین برای دانشجویان، محققان و پژوهشگران مستنداتی اساسی در خصوص عملکرد دانشگاه ارائه می‌دهند (آرشیو ملی استرالیا^۲، ۲۰۱۸). از این رو مدیریت اسناد این رسانه‌ها از اهمیت زیادی برخوردار است و به نظر می‌رسد بهتر است پژوهه‌هایی در این زمینه تعریف و عملیاتی شود.

در جهان از دو پژوهه شاخص "آی سی پی اس آر" و "دак نو" می‌توان نام برد که در زمینه مدیریت اسناد رسانه‌های اجتماعی دانشگاهی فعالیت‌هایی را به انجام رسانده‌اند. در ادامه به مرور این دو پژوهه پرداخته خواهد شد.

■ **پژوهه‌های مدیریت اسناد رسانه‌های اجتماعی**

دانشگاهی

■ پژوهه آی سی پی اس آر

این کنسرسیوم بین‌المللی شامل بیش از ۷۵۰ موسسه دانشگاهی و سازمان تحقیقاتی است که به رهبری و آموزش در زمینه دسترسی به داده‌ها و روش‌های تجزیه و تحلیل آن برای جامعه پژوهشی علوم اجتماعی می‌پردازد.

این پژوهه به آرشیو و مدیریت داده‌های بیش از ۲۵۰,۰۰۰ رفتاری پرداخته و همچنین با تعدادی از سرمایه‌گذاران، از جمله شرکت‌های آماری و موسسات آمریکایی، برای ایجاد مجموعه داده‌های موضوعی و پژوهه‌های تحقیقاتی همکاری می‌کند.

از طرفی تحقیقات تحت حمایت آی سی پی اس آر، بر چالش‌های نوظهور آموزش دیجیتالی و علوم داده تمرکز دارد. این پژوهه در انتیتوی تحقیقات اجتماعی در دانشگاه میشیگان^۳ واقع شده است.

این پژوهه داده‌های علمی را ذخیره، ویرایش و دسترسی‌پذیر می‌کند تا دیگران بتوانند از داده‌ها استفاده مجدد کرده و یافته‌های تحقیق را تأیید کنند.

در ادامه به مواردی که این پژوهه در فرایند مدیریت خود در نظر می‌گیرد اشاره شده است.

■ کیفیت

داده‌ها در آی سی پی اس آر، با استفاده از اطلاعات معنی‌دار برای تکمیل، توضیح و استفاده محققان آینده بهبود می‌یابند. آی سی پی اس آر به استانداردهایی که نشان می‌دهند مخزن آن از نظر سازمانی، رویه‌ای و تکنولوژیکی به عنوان یک متولی داده قابل اعتماد است، پایبند می‌باشد.

■ حفاظت

حفاظت دیجیتال عبارت است از مدیریت پیشگیرانه و مداوم محتوای دیجیتالی برای افزایش طول عمر داده‌هایی که آی سی پی اس آر برای طولانی مدت از آن‌ها محافظت می‌کند و مانع از بین رفتن و منسوخ شدن این محتوای دیجیتال می‌شود. لازم به ذکر است که آی سی پی اس آر، دارای سابقه ۵۰ ساله در ذخیره داده‌های تحقیقاتی است.

■ دسترسی

آی سی پی اس آر میزبان داده‌ها در یک مخزن با قابلیت جستجوی قدرتمند است. داده‌های آی سی پی اس آر که توسط همه موتورهای جستجوگر اصلی در دسترس هستند، به راحتی قابل شناسایی و در دسترس عموم هستند.

■ اعتماد

در آی سی پی اس آر به منظور حفظ محرمانگی و نگرانی‌های مربوط به حریم خصوصی حفاظت‌های شدید برای این‌سازی و توزیع داده‌های حساس صورت گرفته است.

■ استناد

با استناد به داده‌های استاندارد و شناخته شده، آی سی پی اس آر اطمینان حاصل می‌کند که تولید کنندگان داده اعتبار داده‌های آرشیو شده خود را دریافت می‌کنند. آی سی پی اس آر همچنین استنادهای کتابشناختی را بر اساس داده‌های آرشیو شده به نشریات جمع‌آوری می‌کند و تأثیر داده‌های اصلی را نشان می‌دهد.

از دیگر فعالیت‌های این پروژه تعریف و توسعه سیستم ساخت مجموعه داده‌های اقتصادی است. می‌توان گفت از این ابزار و خدمات برای ایجاد "داده اقتصادی"، استفاده می‌شود که بصورت دسته جمعی و آنلاین منتشر می‌شوند. درواقع این پروژه همکاری بین دانشمندان علوم اجتماعی و علوم رایانه ای برای ایجاد خدمتی است که با استخراج اطلاعات از رسانه‌های اجتماعی، تصاویر دیجیتالی و سایر آثار دیجیتال، فعالیت‌ها و اقدامات علمی و اقتصادی را حفظ می‌کند(آی سی پی اس آر، ۲۰۲۰).

■ پروژه داک نو

پروژه داک نو در پی قتل مایکل براون ۱۸ ساله در فرگومن، در ۹ آگوست ۲۰۱۴ آغاز شد. در این واقعه توییتر نقش مهمی در افزایش آگاهی و گردآوری پاسخ‌ها و نظرات داشت (هیومنیتیز فر آل، ۲۰۲۰).

داک نو به منظور دسترسی عموم مردم به واقعیت مهم تاریخی منتشر شده در رسانه‌های اجتماعی و همچنین نیاز دانشمندان، دانشجویان و آرشیویست‌ها به این مطلب، به دنبال ابزاری برای جمع‌آوری و حفظ این نوع از مطالب دیجیتال است. داک نو، تعهد جدی برای در اولویت قرار دادن رویه‌های اخلاقی به هنگام کار با محتواهای اجتماعی، به ویژه از نظر جمع‌آوری و حفاظت طولانی مدت دارد. این پروژه یک تلاش مشترک بین شیفت دیزاین، دانشگاه مریلند و دانشگاه ویرجینیا است(داک نو، ۲۰۲۰).

یکی از اهداف این پروژه، توسعه یک برنامه وب منبع باز به نام داک نو است که به محققان و آرشیویست‌ها اجازه می‌دهد به راحتی پیام‌های توییتر و منابع وب مورد نظر را جمع‌آوری، تجزیه و تحلیل و حفظ کنند(دانشگاه مریلند، ۲۰۲۰).

■ چالش حجم مطالب

چیزی که پروژه داک نو در حال تحقیق بر روی آن است به این مساله اشاره دارد که آرشیویست‌ها دربرابر

حجم زیاد مطالب دچار مشکل هستند. روند عادی آرشیو با ارزیابی و انتخاب شروع می‌شود اما تصمیم‌گیری در مورد آنچه که به آرشیو به عنوان محتوای رسانه‌های اجتماعی انتقال می‌یابد، دشوار است.

■ چالش اخلاق

گرچه محتوای رسانه‌های اجتماعی به طور بالقوه و برخط در دسترس همه قرار دارد، اما سازندگان محتوا رسانه‌های اجتماعی لزوماً قصد ندارند پست‌های خود را به طور نامحدود در یک آرشیو حفظ کنند. این نکته برای محتوای رسانه‌های اجتماعی که توسط فعالان این حوزه در موقع بحران تولید می‌شوند و صاحبان محتوا که ممکن است به حفظ حریم خصوصی در این مورد علاقه‌مند باشند، اتفاق می‌افتد.

این برنامه فقط شماره شناسایی منحصر به فرد توییت را ذخیره می‌کند و نه متن توییت‌ها را. متن توییت‌ها در یک پایگاه داده مرکزی ذخیره شده و مرتب‌اً به روز می‌شود. اگر صاحب محتوا یک توییت را حذف کند، از پایگاه داده مرکزی حذف می‌شود و توییت در آرشیو قابل دسترسی نخواهد بود(هیومنیتیز فر آل، ۲۰۲۰).

■ نتیجه‌گیری

همانطور که که در متن مقاله گفته شد، استناد رسانه‌ای اجتماعی به عنوان شواهدی که می‌توانند در آینده مورد استناد قرار گیرند، از اهمیت زیادی برخوردار است. استناد رسانه‌های اجتماعی دانشگاهی نیز به عنوان استنادی که دارای ارزش تاریخی و پژوهشی هستند باید مدیریت شوند. از این رو در جهان پروژه‌هایی در زمینه مدیریت استناد رسانه‌های اجتماعی تعریف شده است.

همانگونه که گفته شد، پروژه آی سی پی اس آر به عنوان یکی از پروژه‌های مدیریت استناد رسانه‌های اجتماعی در دانشگاه میشیگان واقع شده است و تمکن آن بر مدیریت داده‌های علمی به ویژه علوم اجتماعی، رفتاری و اقتصادی است. به علاوه این پروژه برای حفاظت، دسترسی، اعتماد و استناد به استنادی که گردآوری می‌کند قوانین و استانداردهایی را تعریف کرده است. به نظر می‌رسد. تعریف این قوانین و استانداردها، به مدیران استناد رسانه‌های اجتماعی کمک می‌کند تا پروژه‌های مدیریت استناد را به صورت روشمند اجرا کرده و توسعه دهنده و نیز اعتماد و تعامل متقابلی را میان مدیران استناد و تولیدکنندگان استناد ایجاد می‌کند.

پروژه داک نو نیز از دیگر پروژه‌هایی است که در این مقاله مورد بررسی و مرور قرار گرفت. همانطور که گفته شد، این پروژه به دنبال یک حادثه اجتماعی در آمریکا و با تلاش مشترک بین شیفت دیزاین، اینک، دانشگاه مریلند و دانشگاه ویرجینیا ایجاد شده است. از جمله اهداف این پروژه دسترسی عموم مردم به ویژه پژوهشگران و آرشیویست‌ها به اسناد رسانه‌های اجتماعی است. اما در کنار تلاش برای رسیدن به این هدف، چالش‌های مدیریت استاد رسانه‌های اجتماعی از جمله حجم زیاد محتوای تولید شده در رسانه‌های اجتماعی و چالش اخلاق در دسترس پذیر کردن این اسناد را در نظر گرفته است. به نظر می‌رسد این پروژه نیز با رعایت پروتکل‌ها در زمینه ذخیره‌سازی و دسترس پذیر ساختن اسناد، تلاش داشته تا تعامل و اعتماد میان خود و کاربران را افزایش دهد. در نهایت به نظر می‌رسد بتوان گفت که ایجاد و حفظ اعتماد متقابل میان تولیدکنندگان و مدیران اسناد رسانه‌های اجتماعی دانشگاهی، موجب حفظ و توسعه پروژه‌های حوزه مدیریت اسناد رسانه‌های اجتماعی دانشگاهی می‌شود.

با توجه به موارد گفته شده در این پژوهش، می‌توان پیشنهادات زیر را برای مدیران اسناد رسانه‌های اجتماعی دانشگاهی مطرح کرد:

- داشتن خطمشی شامل قوانین و استانداردها در زمینه مدیریت اسناد رسانه‌های اجتماعی به منظور فعالیت هدفمند
- تلاش در جهت ایجاد و حفظ اعتماد متقابل میان تولیدکنندگان و مدیران اسناد رسانه‌های اجتماعی دانشگاهی
- بررسی چالش‌های موجود در زمینه مدیریت اسناد رسانه‌های اجتماعی دانشگاهی

منابع

- /DOCNOW. (۲۰۲۰). Retrieved ۲۰۲۰, Aug. ۶, from <https://www.docnow.io>
- Humanities for all. (۲۰۲۰). Retrieved ۲۰۲۰, Aug. ۶, from <https://humanitiesforall.org/projects/documenting-the-now>
- /ICPSR. (۲۰۲۰). Retrieved ۲۰۲۰, Aug. ۶, from <https://www.icpsr.umich.edu/web/pages>
- The George Washington University. (۲۰۱۳). Social media policy. Retrieved ۲۰۲۰, Aug. ۶, from <http://my.gwu.edu/files/policies/SocialMediaPolicyFINAL.pdf>
- The National Archives of Australia. (۲۰۱۸). Keep the Knowledge – Make a Record. Retrieved ۲۰۲۰, Aug. ۶, from http://www.naa.gov.au/Images/KTK-elearning-text_tcm16-96263.pdf
- /The University of Maryland. (۲۰۲۰). Retrieved ۲۰۲۰, Aug. ۶, from <https://mith.umd.edu/introducing-documenting-the-now>
- Yale University Library. (۲۰۱۴). Manuscripts & Archives: Information and Policies. Retrieved ۲۰۲۰, Aug. ۶, from <https://web.library.yale.edu/mssa/offices/information-and-policies>

آرشیوهای دیجیتال

Digital archives

مصاحبه با آقای آرون ریچاردسون

Interview with Mr. Aaron Richardson

مصاحبه کننده : حدیثه افضلی پور

دانشجوی دکتری علم اطلاعات و دانش‌شناسی دانشگاه فردوسی مشهد - ورودی ۹۸

afzalipourhadis@gmail.com

Hello, thanks in advance for your interview and introduce yourself to the audience of the magazine
Aaron Richardson is currently Reference and Instruction Librarian at Dominican University of California. He has worked in a variety of information and digital asset management roles in government, academia, and private sectors

***

با سلام، پیش‌پایش از وقتی که برای مصاحبه می‌گذارید سپاس‌گزارم. لطفاً خودتان را برای مخاطبان نشریه معرفی کنید.

آرون ریچاردسون در حال حاضر کتابدار مرجع و آموزشی در دانشگاه دومینیکن کالیفرنیا است. وی در انواع مختلفی از اطلاعات و نقش‌های مدیریت دارایی دیجیتال در بخش‌های دولتی، دانشگاهی و خصوصی فعالیت داشته است.

■ Digitizing primary source collections is valuable in providing ease of access to the documents. Naturally, to be effective, the digitization work must be accompanied by accurate and useful metadata description. Metadata is essential to understanding the provenance, context, and meaning of digitized records. I don't think—and don't hope—digital archives will ever replace print-based archives. But that being said, obviously "born-digital" records are already a 'digital archive' in waiting. Archivists have already begun to work out solutions for coping with the preservation issues related to born-digital stuff

۲. به نظر شما دیجیتالی شدن آرشیوها و فاصله گرفتن از آرشیوهای سنتی چقدر می‌تواند مهم و تاثیرگذار باشد؟ و به نظر شما آیا آرشیوهای دیجیتال می‌تواند به طور کامل جایگزین آرشیوهای سنتی شود؟

■ دیجیتالی کردن مجموعه منابع اصلی در سهولت دسترسی به اسناد بسیار ارزشمند است. به طور طبیعی برای اثربخشی، دیجیتالی‌سازی اسناد باید با توصیف ابردادهای دقیق و مفید همراه باشد. ابرداده برای درک منشاء، بافت و معنای مدارک دیجیتالی شده ضروری هستند. من فکر نمی‌کنم و امیدوار نیستم - آرشیوهای دیجیتال همیشه جایگزین آرشیوهای سنتی بر منابع چاپی (آرشیوهای سنتی) شود. اما این گفته می‌شود، بدیهی است که مدارک "متولد شده دیجیتال" در حال حاضر در انتظار "آرشیو دیجیتال" هستند. آرشیویستها شروع به تهیه راه حل‌هایی برای مقابله با مسائل مربوط به نگهداری منابع دیجیتالی متولد شده کردند.

3. How do you assess the current state of the digital archives in terms of scientific and applied skills?

I have been impressed with how well the American and international community of professional archivist have responded to the challenges of managing digital records. While I think many of the traditional principles and concepts of the profession still apply to a digital universe, obviously, there are new technical skills necessary to cope with the changed situation

1. Please tell us about your acquaintance and entry, as well as your work experience in the area of digital archives ?

■ I came into the archives profession after a career as a college and university teacher. Having taught Humanities and History classes, I came to see the value of primary source records for research and writing. So, I returned to graduate school to take the MLIS. While in school I was able to do internships at California State University Sacramento, Special Collections and University Archives as well as at the California State Archives. My MLIS thesis focused on using digitization to surface hidden collections in digital humanities projects. My most interesting job was as Regional Archivist for the United States National Park Service

1. از نحوه آشنایی و ورود و همچنین تجربیات کاری خود در حوزه آرشیوهای دیجیتال برای ما صحبت بفرمایید؟

■ من بعد از حرفه‌ام به عنوان مدرس در دانشکده و دانشگاه وارد حرفه آرشیو شدم. با تدریس دروس علوم انسانی و تاریخ، به ارزش مدارک منبع اصلی برای تحقیق و نوشتمن پی بردم، بنابراین به دانشکده تحصیلات تکمیلی بازگشتم تا کارشناسی ارشد علم اطلاعات و دانش‌شناسی را بگیرم. درحالیکه که در دانشکده می‌توانستم دوره های کارآموزی را در دانشگاه ایالتی ساکرامنتو کالیفرنیا، مجموعه‌های خصوصی و آرشیوهای دانشگاهی و همچنین در آرشیوهای ایالتی کالیفرنیا بگذرانم، پایان نامه کارشناسی ارشد علم اطلاعات و دانش‌شناسی من بر روی استفاده دیجیتالی کردن تا سطح مجموعه‌های پنهان در پروژه‌های علوم انسانی متصرک شده است. جالب ترین خدمت من به عنوان آرشیویست منطقه‌ای برای خدمات پارک ملی ایالات متحده آمریکا بود.

2. How important and effective do you think digitalization of archives and distance from traditional archives can be? And do you think digital archives can completely replace traditional archives ?

(یا دیجیتالی شده) وجود دارد. من در مورد خودم می‌دانم، مهارت‌های مربوط به توصیف ابرداده، حوزه‌ای برای پیشرفت بوده است. علاوه بر این، دانستن دیدگاه فنی و تغییرات آن همچنان به مهارت‌هایی برای تکامل نیاز خواهد داشت.

5. What is the role of intellectual property in digital archives?

Short answer is: if you want to avoid legal trouble, figure out what the rights are. The law here is relatively-well established, but changes occur and the individual application of the principles and laws can be complicated. Learn what you can and find a lawyer friend to help you with what you don't

۵. نقش مالکیت فکری در آرشیوهای دیجیتال چیست؟

پاسخ کوتاه این است: اگر می‌خواهید از مشکلات حقوقی جلوگیری کنید، بفهمید این قوانین حقوقی چیست. قانون در اینجا نسبتاً خوب تدوین شده است، اما تغییراتی رخ می‌دهد و کاربرد فردی از اصول و قوانین می‌تواند پیچیده باشد. آنچه را می‌توانید بیاموزید و یک دوست وکیل، پیدا کنید تا به شما برای آنچه که نمی‌دانید کمک کند.

6. Based on your various experiences in the area of digital archives, what do you think the American Digital Archive community has achieved in this area that can be implemented in other countries as well?

I have been impressed by the establishment of standards and tools for managing digital archives. Among the most important are standards related to preservation—many of which I suppose are actually international standards. I have also been impressed by the use of ‘digital forensics’ tools and approaches to coping with digital archives

But at least here in the States, the Society of American Archivists and library/archival graduate programs have really stepped up their game. I am optimistic

۳. وضعیت فعلی حوزه آرشیوهای دیجیتال را به لحاظ مهارت‌های علمی و عملی چگونه ارزیابی می‌کنید؟

من تحت تاثیر اینکه چه خوب جامعه آمریکایی و بین‌المللی آرشیویست‌های حرفه‌ای به چالش های مدیریت مدارک دیجیتال پاسخ داده‌اند، قرار گرفته‌ام. در حالی که فکر می‌کنم بسیاری از اصول و مفاهیم سنتی این حرفه هنوز در یک جهان دیجیتال کاربرد دارد، بدیهی است مهارت‌های فنی جدیدی برای مقابله با وضعیت تغییریافته نیاز است. اما حداقل در اینجا در ایالات متحده آمریکا، انجمن آرشیویست‌های آمریکایی و برنامه‌های فارغ‌التحصیلان کتابداری و آرشیو واقعاً فعالیت خود را افزایش داده‌اند. من خوش بین هستم.

4. What skills do you consider necessary for digital archivists?

As I said before, a grasp of archival principles—provenance, original order, etc.—are still essential. But beyond this I think there is an increased need for technical sophistication related to capture, preservation, and description of born digital (or digitized) records. I know in my own case, the skills related to metadata description have been an area important to develop. In addition, knowing the technical landscape and its changes will continue to require skills to evolve

۴. داشتن چه مهارت‌هایی را برای متخصصین آرشیو دیجیتال ضروری می‌دانید؟

همانطور که قبلًا گفتم، درک اصولی آرشیو - منشاء، نظام اصلی و غیره - هنوز هم ضروری است. اما فراتر از این فکر می‌کنم نیاز فرازینده به پیشرفت فنی در رابطه با بدست آوردن، نگهداری و توصیف مدارک دیجیتال متولد شده

۷. به عنوان سوال پایانی، آینده حوزه آرشیوهای دیجیتال را چگونه می‌بینید؟

■ باز هم، من مطمئن هستم که این حرفه در مسیر صحیحی قرار دارد. با این بیان، نگرانی‌های من همیشه برای پشتیبانی از کارهای آرشیو است. به ویژه پشتیبانی مالی. یک برنامه آرشیو دیجیتال می‌تواند بسیار گران باشد و به همین دلیل پشتیبانی نهادی لازم است. به همین ترتیب، من نگران این هستم که غیرآرشیویست اغلب "شکنندگی" مدارک دیجیتالی متولد شده را تشخیص ندهد. آنها راحت‌تر از بین می‌روند، نابود می‌شوند یا پاک می‌شوند. بنابراین، توجه به همکاران ما در سازمان‌ها برای دیدن نیاز به مدیریت از آغاز تا پایان روند (در هنگام ایجاد مدرک) بسیار مهم است. خرید از مدیران یا اهدائکنندگان مهم است.

Thank you for your cooperation and with wish for health and increasing success

با سپاس از همکاری شما و با آرزوی سلامتی و موفقیت روزافزون

۲. با توجه به تجربیات کاری مختلف شما در حوزه آرشیوهای دیجیتال، به نظر شما جامعه آرشیو دیجیتال آمریکا به چه موفقیت‌هایی در این حوزه دست یافته که قابل اجرا شدن در کشورهای دیگر نیز می‌باشد؟

■ من تحت تاثیر ایجاد استانداردها و ابزارهایی برای مدیریت آرشیوهای دیجیتال قرار گرفته‌ام. از مهمترین آنها استانداردهای مربوط به نگهداری هستند - من فکر می‌کنم بسیاری از آنها در واقع استانداردهای بین‌المللی هستند. من همچنین تحت تاثیر استفاده از ابزارهای "پزشکی قانونی دیجیتال" و رویکردهای مقابله با آرشیوهای دیجیتال قرار گرفته‌ام.

7. As a final question, how do you see the future of the digital archives area?

■ Again, I am confident that the profession is on the right track. This being said, my concerns are always with support for archival work. Financial support in particular. A digital archives program can be very expensive and so institutional support is needed. Likewise, I am concerned that non-archivist often does not recognize the "fragility" of born-digital records. They are more easily lost, destroyed, or erased. So, getting our partners in organizations to see the need for management at the front end of the process (at record-creation) is very important. Getting buy-in from administrators or donors is key

تری ایستود

آرشیویست و دانشیار دانشگاه بریتیش کلمبیا

خدیجه سلطانیان

۹۷

دانشجوی کارشناسی ارشد مطالعات آرشیوی دانشگاه الزهرا (س)، ورودی

Soltanian27@yahoo.com

ایستود به عنوان اولین استاد و بعداً رئیس برنامه، برنامه درسی مناسبی را تدوین کرد و از حرفه آرشیو کانادا حمایت کرد، صدها دانشجو را آموزش و راهنمایی کرد و به سخنرانی پرداخت و به طور گسترده درباره موضوع ضرورت آموزش آرشیو نوشت.

تا به امروز ایستود بیش از ۵۰ مقاله در مورد ارزیابی، آرشیو، تاریخچه موسسات آرشیوی و سایر موضوعات را در مجلات متنوعی منتشر کرده است و تعدادی از کتابهای اصلی درباره نظریه و عمل آرشیو را نوشته و ویرایش کرده است. اینها به طور چشمگیری در توسعه علم آرشیو نقش داشته اند.

برخی از آثار تری ایستود

۱. سوابق معتبر در سیستم های کامپیوتری پروره اینترپرس (۲۰۰۶-۱۹۹۹).
۲. حفظ تمامیت سوابق کامپیوتری (با لوسيانا دورانتی و هدر مک نیل)،
۳. جريان های تفکر آرشیوی (ویرایش شده با لوسيانا دورانی).

۴. میدا و اهداف برنامه کارشناسی ارشد مطالعات آرشیوی در دانشگاه بریتیش کلمبیا "در Archivaria ، تابستان ۱۹۸۳

۵. "تلاش در برنامه ریزی ملی آرشیو در کانادا". در تاریخ عمومی ، ۸ ، ۱۹۸۶

۶. "پرورش آرشیو در دانشگاه" در آرشیو آمریکایی ، ۵۱ ، تابستان ۱۹۸۸

۷. "استاندارد ساختن صلاحیت برای آرشیو ها" در ژانوس ، ۱۹۹۲

۸. "تئوری آرشیو چیست و چرا مهم است" در Archivaria ۳۷ ، بهار ۱۹۹۴

۹. "قراردادن اجزای سازگار با هم: تنظیم منظم آرشیو" در Ar-chivaria ۲۰۰۰ ، پاییز ۲۰۰۰

۱۰. جستجوی معیارها و روش های انتخاب سوابق الکترونیکی" در سند، numerique ، ژوئن ۲۰۰۱

۱۱. تأمل در اهداف ارزیابی در جوامع دموکراتیک" در Ar-chivaria ۵۴ ، پاییز ۲۰۰۲

تری ایستود یکی از عوامل مؤثر در توسعه آموزش آرشیو و استانداردهای توصیفی در کانادا، پژوهشگر بین المللی در مورد سوابق معتبر دائمی در سیستم های کامپیوتری پروره اینترپرس^۱ بوده است.

ایستود، بیشتر به خاطر نقش های پیشگام در آموزش آرشیو در سطح بین المللی و ایجاد استانداردهای توصیفی آرشیوی در کانادا شناخته شده است. وی به طور گسترده تعدادی از موضوعات مهم برای توسعه تئوری آرشیو منتشر کرده و در سراسر جهان به ارائه سخنرانی پرداخته است.

تری ایستود در سال ۱۹۴۳ در ادمونتون آلبرتا متولد شد. پس از پایان دوره لیسانس خود در سال ۱۹۶۵، چند سال قبل از اینکه به عنوان آرشیویست در بخش دستتوشه ها و سوابق دولتی، آرشیو استانی بریتیش کلمبیا در سال ۱۹۷۴ بپیوندد، تدریس می کرد. در همان سال کمک به تشکیل انجمن آرشیویست های بریتیش کلمبیا، به عنوان اولین دبیر خزانه دار و سردبیر خبرنامه سازمان انتخاب شد. وی همچنین در این زمان در انجمن آرشیویست های کانادا شرکت کرد و به عنوان سردبیر بولتن آ سی ۱ ۱۹۷۵-۱۹۷۷، معاون رئیس جمهور (۱۹۷۷-۱۹۷۸) و رئیس جمهور (۱۹۷۸-۱۹۷۹) مشارکت داشت. در سال ۱۹۸۱ وی آرشیو استان را به صورت تمام وقت در دست گرفت.

استاد مطالعات آرشیوی در برنامه تازه تأسیس مطالعات آرشیوی و اطلاعات در دانشگاه بریتیش کلمبیا بود و در طول ۲۶ سال حضور خود در یو بی سی^۲ دوره های بسیاری را تدریس کرد، که ریاست آن را بر عهده داشت. همچنین در تدوین استانداردهای آرشیوی توصیفی کانادا فعال بوده است.

کارشناسی ارشد مطالعات آرشیوی ارائه شده در دانشگاه بریتیش کلمبیا در سال ۱۹۸۱ اولین برنامه اختصاص داده شده به مطالعه علوم آرشیوی در آمریکای شمالی بود.

منبع

"Terry Eastwood" biography on the University of Toronto Power and Passion of Archives Symposium website. Retrieved in August 2013 from http://www3.fis.utoronto.ca/faculty/duff/khsymposium/bio_eastwood.htm. Received 2020,Aut.9.

ضدروت بکارگیری هوش مصنوعی در سازمان اسناد و کتابخانه ملی ایران

صفورا سلطانیان

دانشجوی کارشناسی ارشد هوش مصنوعی و رباتیک دانشگاه الزهرا (س) - ورودی ۹۶

s a f o o r a . s 7 0 @ g m a i l . c o m

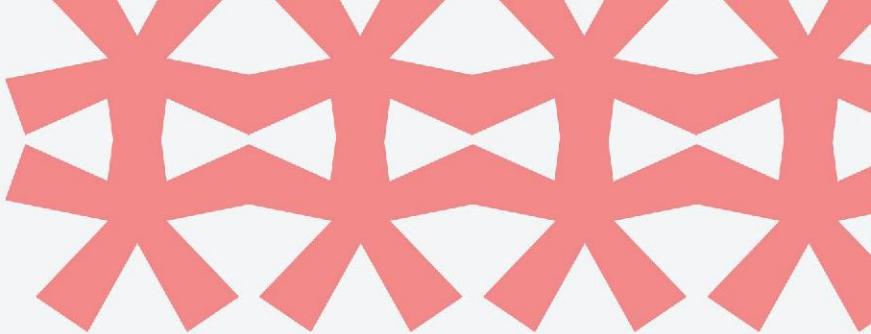
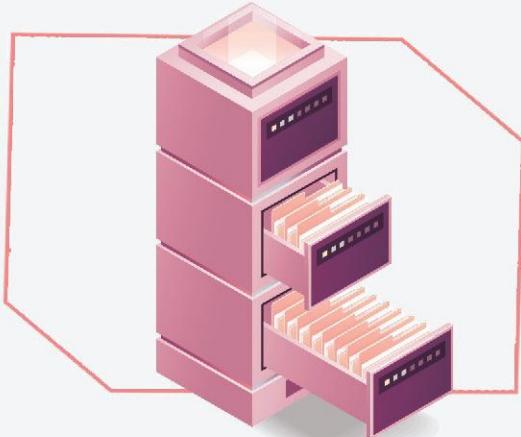
علوم هوافضا، تسلیحات نظامی، پیش‌بینی وضع هوا، نقشه برداری و شناسایی عوارض، رباتیک، تشخیص صدا، دست خط و بازی‌ها و نرم افزارهای رایانه‌ای مشاهده کرد. از این رو متخصصان هوش مصنوعی، با توجه به کاربردهای گوناگون این علم، آن را در شاخه‌های متنوعی دنبال نموده‌اند.

یکی از جدیدترین کاربردهای هوش مصنوعی در مدیریت آرشیو اسناد، روزنامه‌ها، دیجیتالی کردن منابع کتابخانه‌ای است. گسترش روز افزون تولید و نشر منابع فیزیکی یا آنالوگ از یکسو و رشد چشمگیر منابع دیجیتال از سوی دیگر در قیاس با گذشته، سازمان‌ها را مجبور به استفاده از تکنولوژی‌های جدید در عرصه فراهم آوری، اطلاع رسانی و بویژه پردازش منابع ساخته است، چرا که با رویکردهای پیشین، سازمان‌ها در آینده تزدیک قادر به ارائه خدمات خوبیش بصورت کامل نیستند و بدون اتکا به فناوری‌های کلان داده و استفاده از هوش مصنوعی بسیار سخت می‌توانند ایفاگر نقش موثری در این عرصه باشند. از طرفی حجم زیاد اسناد، مدارک و اطلاعات موجود در سازمان‌ها و ارگان‌ها و عدم دسترسی سریع، دقیق و به موقع به این اطلاعات باعث ایجاد مشکلات زنجیره‌ای زیادی شده و از طرفی نگهداری استناد کاغذی دارای مشکلاتی چون هزینه زیاد، محل نگهداری مخصوص اسناد، از بین رفتن اسناد وغیره می‌باشد.

هوش مصنوعی واژه‌ای است که شاید برای عموم آتنا نباشد و بسیاری از افراد وقتی با رشته هوش مصنوعی مواجه می‌شوند آن را جزء پزشکی می‌دانند! خیلی از افراد هم با شنیدن این واژه به یاد رباتیک می‌افتد و فکر می‌کنند که این رشته به رباتیک محدود می‌شود، گرچه بخش نرم افزاری ربات و کنترل آن بی ارتباط با هوش مصنوعی نیست و رباتیک یکی از کاربردهای آن محسوب می‌شود، اما هوش مصنوعی بسیار فراتر از آن است.

هوش مصنوعی، هوش ماشین‌ها است! در واقع شاخه‌ای از علوم کامپیوتر است که قصد دارد راه حل‌های الگوریتمی را ارائه کند تا بتوانیم به وسیله آنها در ماشین‌ها هوشمندی ایجاد کنیم. هدف هوش مصنوعی عمومی تقلید رفتار و استنتاج انسان است. هدف توسعه دهنده‌گان طراحی سامانه هوش مصنوعی مشابه هوش و رفتار انسان است.

در سال‌های آغازین هوش مصنوعی تمرکز کاملاً بر روی توسعه سیستم‌هایی بود که بتوانند فعالیت‌های هوشمندانه انسان را مدل کنند، و چون چنین فعالیت‌هایی را در زمینه‌های کاملاً خاصی مانند بازی‌های فکری، انجام فعالیت‌های تخصصی حرفه‌ای، درک زبان طبیعی و غیره می‌دانستند، طبیعتاً به چنین زمینه‌هایی بیشتر پرداخته شد. امروزه ردیابی از هوش ماشینی را می‌توان در علوم مختلفی اعم از پزشکی، آرشیو،

خبرهای آرشیوی ■

در راستای دیجیتال سازی اسناد و محتوا، مظفر پاسدار معاون توسعه مدیریت و منابع سازمان اسناد و کتابخانه ملی ایران در نشست خبری که ۳۰ خرداد ماه سال ۹۸ برگزار شده بود از سرمایه گذاری این سازمان برای حمایت و فراخوان استارتاپ های هوش مصنوعی و داده در زمینه دیجیتال سازی محتوا خبر داد. وی اظهار داشت: از چند سال قبل یک نیازی در این سازمان براساس مطالبه پژوهشگران و برحسب وظایفی که مجلس و دولت به این سازمان تکلیف کرده است، احساس شده است و آن نیز تهیه منابع دیجیتال است که سازمان در این حوزه باید سرمایه گذاری کند. هم چنین در ادامه باک زنده دل نوبری در تشریح رویداد تخصصی هوش مصنوعی و داده اظهار کرد: «براساس واقعیت موجود میزان آمار منابع دیجیتال، از گیگابایت به ترابایت و پتایت افزایش یافته است. براساس آمار ارزشیابی ها در سازمان اسناد و کتابخانه ملی در سال ۹۷، بیش از یک میلیارد برگ ارزشیابی صورت گرفته است که ۷۰ میلیون برگ آن به عنوان سند به آرشیو ملی ایران منتقل شده تا به عنوان حافظه اداری کشور برای آینده‌گان حفظ شود.

زنده دل با اشاره به میزان بالای تولید استاد دیجیتال در کشور که تخمین زده می شود سالانه برابر با ۳۵۰ ترابایت باشد، تصریح کرد: برای پردازش هر برگ سند، نیروی انسانی و هزینه زیادی نیاز است که همین امر، اهمیت استفاده از هوش مصنوعی، را افزایش می دهد.

زراfishan پيرامون بكارگيري هوش مصنوعی در سازمان استناد و كتابخانه ملي ايران ابراز کرده؛ يکی از دندگههای هميشگی سازمان استناد، استفاده از هوش مصنوعی بوده است و سال ۹۸ سال برگزاری رويداد ويتا و بخشی از طرحهای ارائه شده در حوزه هوش مصنوعی بود، اين طرح ها موجب ظرفيت سازی بخش پژوهش بوده و تجربه جديدي برای مشاركت در عرصه بين المللی هستند، دستاورد اين اتفاق کمک خواهد كرد تا بتوانيم از هوش مصنوعی در طبقه بندی اسناد الکترونيک استفاده کنيم. با عضويت در اين مرکز پژوهشي مي توان در اتمomasيون اداري و به شكل ديجيتال به انبوه گستردهای از اطلاعات دسته بندی شده دست یافت، در حقیقت اين فناوري جدید به ما کمک خواهد كرد که حجم بالايی از اسناد را به راحتی طبقه بندی و در اختيار افاده قارا دهيم.

امیدواریم با شروع این همکاری، دیگر سازمان‌ها هم به دیجیتالی کردن اسناد خود و انتقال آن‌ها به فضای ابری روی بیاورند تا همه‌ی افراد علاقمند بتوانند به این آرشیوهای غنی دسترسی داشته باشند.

آشنایی با آرشیو ویکتوریا

The screenshot shows the City of Victoria website's archive page for 2019. It features a large image of a clock tower. The page includes links for 'Contact Info', 'Engagement', and 'Related Links'.

مجموعه چشمگیر شامل سوابق مهاجرت و حمل و نقل، محاکمات کیفری و زندان‌ها، نخست وزیران و والیان، کمیسیون‌های سلطنتی، هیئت‌های تحقیق، وصیت‌نامه‌ها و پروانه‌ها و موارد دیگر است. این سوابق داستان‌های اصلی از وقایع و تصمیماتی را که در تاریخ ایالت ویکتوریا شکل گرفته است، را در خود دارند.

در آغاز کار، آرشیو یک اتاق کوچک در شورای شهر بود که بعدها به خیابان ۶۱۳ پاندورا نقل مکان کرد که در این مکان آرشیو دارای چند اتاق شد ولیکن بازهم فضا کوچک بود تا جایی که کارکنان می‌بایست میز کار خود را با مراجعین به اشتراک می‌گذاشتند.

تا اینکه در سال ۱۹۸۹ آرشیو به جای دیگر نقل مکان کرد و فضای بیشتری در اختیار گرفت و از سال ۱۹۹۰ آرشیو نقش مهمتری در حفاظت اسناد به عهده گرفت و اکنون تاریخچه غنی را در خود نگهداری می‌کند، و ساختمان فعلی آن در خیابان صدمین سالگرد می‌باشد.

این موسسه اسناد دولتی ویکتوریا و نیز سوابق شرکتهای تجاری، راهنمای، بریده جراید، عکس‌ها، نقشه‌ها، کتابهای مرجع، و اسناد مردم از جمله ازدواج، مرگ، و اسنادی درباره گورستان‌ها را دربر می‌گیرد، که این اسناد در حمایت قانون آزادی اطلاع رسانی با حفظ حریم خصوصی می‌باشد.

مریم کرمی کندی

دانشجوی کارشناسی ارشد مطالعات آرشیوی دانشگاه الزهرا

m k 4 7 4 0 7 9 0 @ g m a i l . c o m

سال بیست و یکم بهمن ماه

Ainslie Helmcken

آرشیو ویکتوریا میراث به جا مانده از آینسلی هلمن که در سال ۱۹۶۷ به عنوان اولین آرشیو شهر تبدیل شد، حاصل دوراندیشی افراد چون هلمن^۱ که باعث شده است تا مسئولیت سوابق تاریخی شهر را بر عهده بگیرد و دسترسی آزاد به این مواد هم اکنون و برای سال‌های آینده را ممکن ساخته است.

به مدت ۵۰ سال، آرشیو شهر ویکتوریا، محل زندگی داستان‌های بی نظیری درباره گذشته ویکتوریا بوده است.

تاریخ غنی ویکتوریا در بسیاری از ساختمان‌های تاریخی که خیابان‌های ما را ترسیم می‌کنند، در اطراف ما قابل مشاهده است. اما در پشت این میراث ساخته شده یک میراث مستند با اهمیت قرار دارد: نقشه‌های ساختمان، نقشه‌های خیابانی، عکس‌های خانوادگی، نامه‌های شخصی، دفترچه‌های تجاری، گزارش‌های سالانه و صورت جلسه شورا.

اهمیت این سوابق و پرونده‌ها در آرشیو، نشان می‌دهد که ویکتوریا در طول ۱۵۰ سال گذشته چگونه زندگی می‌کردند، کار می‌کردند و یا خود را اداره می‌کردند.

دفتر ثبت عمومی ویکتوریا (PROV) آرشیو دولت ایالت ویکتوریا است. که حدود ۱۰۰ کیلومتر رکورد از اواسط دهه ۱۸۳۰ تا به امروز را در بر دارد.

15

■ مراجعین

این مرکز برای استفاده عموم آزاد است یعنی محدودیتی در مراجعه به این آرشیو و استفاده از منابع آن وجود ندارد، از یک دانش آموز تا یک محقق به سادگی میتوانند از این مرکز استفاده کنند و نیازی به تعیین وقت قبلی برای مراجعه نیست.

برای استفاده بهتر کاربران بر روی وب سایت خود بخشی تهیه کرده است تحت عنوان سوالات متداول همراه با پاسخ آنها که کاربران با مراجعه به آن خیلی سریع تر به اطلاعات خود دست پیدا خواهند کرد، زیرا به این وسیله از پاسخگویی به پرسش‌های تکراری جلوگیری شده و به این شکل کمک حائز اهمیتی هم به آرشیویست و هم به کاربران خود نموده است.

از جمله موارد مهم و قابل اهمیت این آرشیو مجموعه ای بزرگ از عکس‌های تاریخی جمع آوری شده در آن میباشد، که این عکسها اکثراً اسکن شده و برروی وب سایت بارگذاری شده اند و همچنان در حال ادامه این فرایند می‌باشند، و کاربران یا مراجعین می‌توانند از کپی این تصاویر استفاده کند.

این آرشیو در وب سایت خود برای راهنمایی کاربرانش بخشی به نام راهنمای جستجو ایجاد نموده است که در ذیل به آیتم‌های از آن اشاره می‌شود:

- راهنمای تحقیقات خانوادگی
- افراد و سازمان‌ها
- اشیاء دیجیتال
- مکان‌ها

منبع

web site Victoria(۲۰۲۰). Retrieved ۲۰۲۰, Aut. ۲ from <https://www.victoria.ca/EN/main/residents/archives.html>

معرفی کتاب:

تئوری و کارآیی حفظ

دیجیتال

اثر ترور اوونز

حديشه افضلی پور

دانشجوی دکتری علم اطلاعات و دانش‌شناسی دانشگاه فردوسی مشهد - ورودی ۹۸

afzalipourhadis@gmail.com

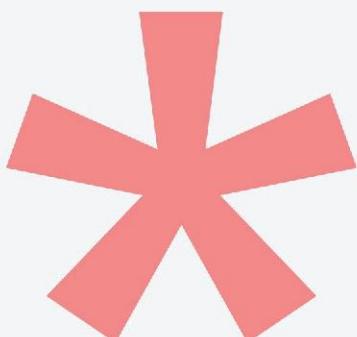
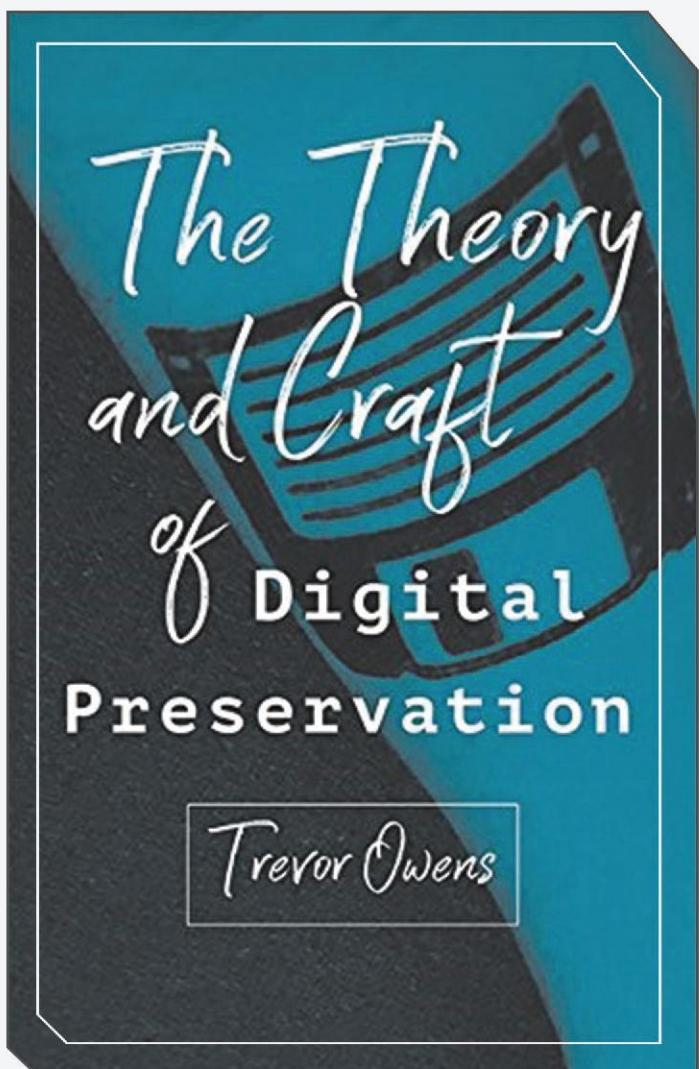
سایه های دیجیتال
بین المللی
سایه های دیجیتال
بین المللی

۱ The Theory
and Craft of
Digital Preser-
vation

۲ Trevor
Owens

17

بسیاری از مردم بر این باورند که آنچه در اینترنت است، برای همیشه در جریان خواهد بود. در همین زمان، هشدارها درباره "عصر تاریک دیجیتال قریب الوقوع؟ که رکوردهای گذشته اخیر کاملاً گم شده یا غیرقابل دسترسی است" با فرکانس منظم در مطبوعات پرطرفدار ظاهر می‌شود. به نظر می‌رسد که ما برای محافظت از رکوردهای دیجیتالی محققان حاضر و آینده به یک سیستم نیاز داریم. با این حال، کارشناسان حفظ دیجیتال اظهار دارند که این روایا خیالی است که ارزش پیگیری ندارد. اطمینان از دسترسی طولانی مدت به اطلاعات دیجیتال به این سادگی نیست. این یک مسئله پیچیده با بعد اخلاقی قابل توجه است. این یک حرفه است. در کتاب تئوری و کارآیی حفظ دیجیتال اثر دکتر ترور اوونز یک مبانی پایه برای تمرین در این زمینه تعیین می‌کند. در بخش اول کتاب، درباره تاریخچه حفظ در طیف وسیعی از مناطق (آرشیوها، نسخه‌های خطی، صدای ضبط شده و موارد دیگر) یک کار عملی ترسیم می‌کند و آن رادر کارهای مطالعات جدید رسانه‌ها، مطالعات طرح‌ها و باستان‌شناسی رسانه قرار می‌دهد. در فصول بعدی، از آنها یک چارچوب نظری ساخته و رویکردی متغره را برای حفظ دیجیتال به تصویر می‌کشد. بنابراین، این کتاب مقدمه‌ای اساسی در مورد مسائل و شیوه‌های حفظ دیجیتال، در فهم سنت های حفظ و ماهیت اشیاء و رسانه‌های دیجیتال است. مطالعات گسترده نویسنده کتاب در زمینه حفظ دیجیتالی، آثار وی را مرجع ارزشمندی برای آرشیویست‌ها، کتابداران، متخصصان موزه و همچنین پژوهشگران علوم دیجیتالی می‌کند.

این یک کتاب متفکرانه، که خوب نوشته شده و بسیار خواندنی است. ترور اُوونز از بسیاری از فرهنگ‌ها و رشته‌ها چگونگی حفظ اطلاعات دیجیتال را برای ما ترسیم و تعریف می‌کند.

—، شرمیلا باتیا^۳ آرشیویست آتلانتیک میانه

"این کتاب یک شکاف را پر می‌کند. بنابراین کسی که ارزیابی، دستیابی و استفاده از اشیاء دیجیتالی را به شما سپرده است، وظایف خود را از منظر فنی در یک متن متفکرانه و بر اساس یک نظریه خلاصه کرده است. ترور اُوونز بسیاری از تجربیات خود را به رسمیت می‌شناسد یا شاید چیز دیگری را بیاموزید. بنابراین این کتاب به همه مبتدیان این حوزه توصیه می‌شود."

—(دکتر کای نعمان^۴، آرشیویست)

"مقدمه‌ای عالی برای چرایی و چگونگی حفظ میراث فرهنگی دیجیتال، تاریخ و نظریه را برجسته می‌کند، فناوری را تبیین می‌کند، سپس به سمت تمرین حرکت می‌کند و توصیه‌های روشنی را با پشتونه مثال‌هایی ارائه می‌دهد. این کتاب یک متن ایده‌آل برای هر فرد علاقه‌مند به آرشیو در حوزه دیجیتال است."

■ درباره نویسنده کتاب

دکتر ترور اُوونز^۵ کتابدار، محقق، سیاستگذار و مدرس در زمینه زیرساخت‌های دیجیتال برای کتابخانه‌ها و به عنوان اولین رئیس مدیریت محتوا دیجیتال برای خدمات کتابخانه‌ای در کتابخانه کنگره فعالیت می‌کند.

■ نقد کتاب توسط بررسی‌های صاحب‌نظران

—(دیوید اس. فرربیو^۱، آرشیویست و مدیر اسناد و آرشیو ملی ایالات متحده) :

ترور اُوونز با تأیید بر اینکه ما بخشی از "سنت دیرینه حافظان حافظه جهانی" هستیم، ما را با استفاده از درس‌های آموخته شده در حفظ سنتی با نزدیک شدن به حفظ دیجیتال به چالش می‌کشد. اُوونز با تمایز کردن حفظ دیجیتال به عنوان یک مهارت، به همه ما که نگران آینده حفظ رکوردها هستیم اطمینان می‌دهد، این نگرانی وجود ندارد و نباید وجود داشته باشد!"

—(لری ویمر^۲، آرشیویست و رئیس پردازش آرشیو مجمع تاریخی نیویورک)

"ترور اُوونز کتابی متفکرانه را نگاشته است ... راهنمایی‌های مهمی را برای برداشتن یک قدم به عقب برای به دست آوردن دیدگاه درباره آنچه که فرد می‌خواهد با حفظ یک شی یا مجموعه دیجیتالی به دست آورد، ارائه می‌دهد. نه فقط به عنوان یک فرآیند فناورانه که باید برای همه اشیاء اعمال شود، بلکه به عنوان یک مهارت قابل استفاده در متن مجموعه‌های دیجیتالی خاص و هدف از آرشیو آنهاست."

این یک کتاب متفکرانه، که خوب نوشته شده و بسیار خواندنی است. ترور اُوونز از بسیاری از فرهنگ‌ها و رشته‌ها چگونگی حفظ اطلاعات دیجیتال را برای ما ترسیم و تعریف می‌کند."

تابستانه : چرایی و تاریخچه پیدایش جشن آب پاشونک

خدیجه سلطانیان

دانشجوی کارشناسی ارشد مطالعات آرشیوی دانشگاه الزهرا(س) - ورودی ۹۷

Soltanian27@yahoo.com

سال بیانیه ششمین زیارت باستانی

اما ماجراهی پیدایش جشن آب پاشونک چه بود و برای اولین بار چرا مردم این جشن را بپا کردند؟
چرایی و تاریخچه پیدایش جشن آب پاشونک در رابطه با این که برای نخستین بار چه اتفاقی رخ داد تا جشن آب پاشونک را برگزار کردند، چند روایت و عقیده وجود دارد که بعضی از آنها را بازگو می‌کنیم. بر اساس یکی از روایات، زمانی که پسر یزدگرد اول، فیروز بر تخت سلطنت نشست حدوداً ۷ سال هیچ بارانی نبارید و آن زمان بود که پادشاه نگران شد که شاید مردم سرزمهینش چغار قحطی و خشکسالی شوند. نگرانی‌ها ادامه داشت تا این که باران بارید و مردم همگی از شادی این نعمت بزرگ از خانه‌ها بیرون آمدند و به یکدیگر آب می‌پاشیدند و خوشحال بودند که کسی بر اثر نبود باران تلف نشد؛ همچنین حکایت‌های دیگری از این قبیل، باعث می‌شود که جشن آب پاشونک شکل بگیرد.

■ جشن‌های باستانی

جشن‌های باستانی متعددی در ایران وجود داشته‌اند که شاید برخی از آنها همچون تیرگان، مهرگان، نوروز، فروردگان و غیره برای شما نام آشنازتر باشند. آیا در شهر یا روستای شما این جشن گرامی داشته‌می‌شود یا جشنی شبیه به آن دارید؟ و چه زیاست تابستان و گرمایش و آب پاشیدن و هیاهوی بچه‌ها در حوض‌های قدیمی خانه مادر بزرگ‌ها

- منبع و بسایت لست سکنده (1398)، آیا با جشن شروع تابستان، جشن آب پاشونک آشنازی دارید؟ بازیابی شده در 2 مرداد 1399 از <https://lastsecond.ir/news/abpashunak-first-of-tir>
- و بسایت تابناک (1399)، جشن‌های ایرانی، بازیابی شده در 3 مرداد 1399 از <https://www.tabnak.ir/fa/search>

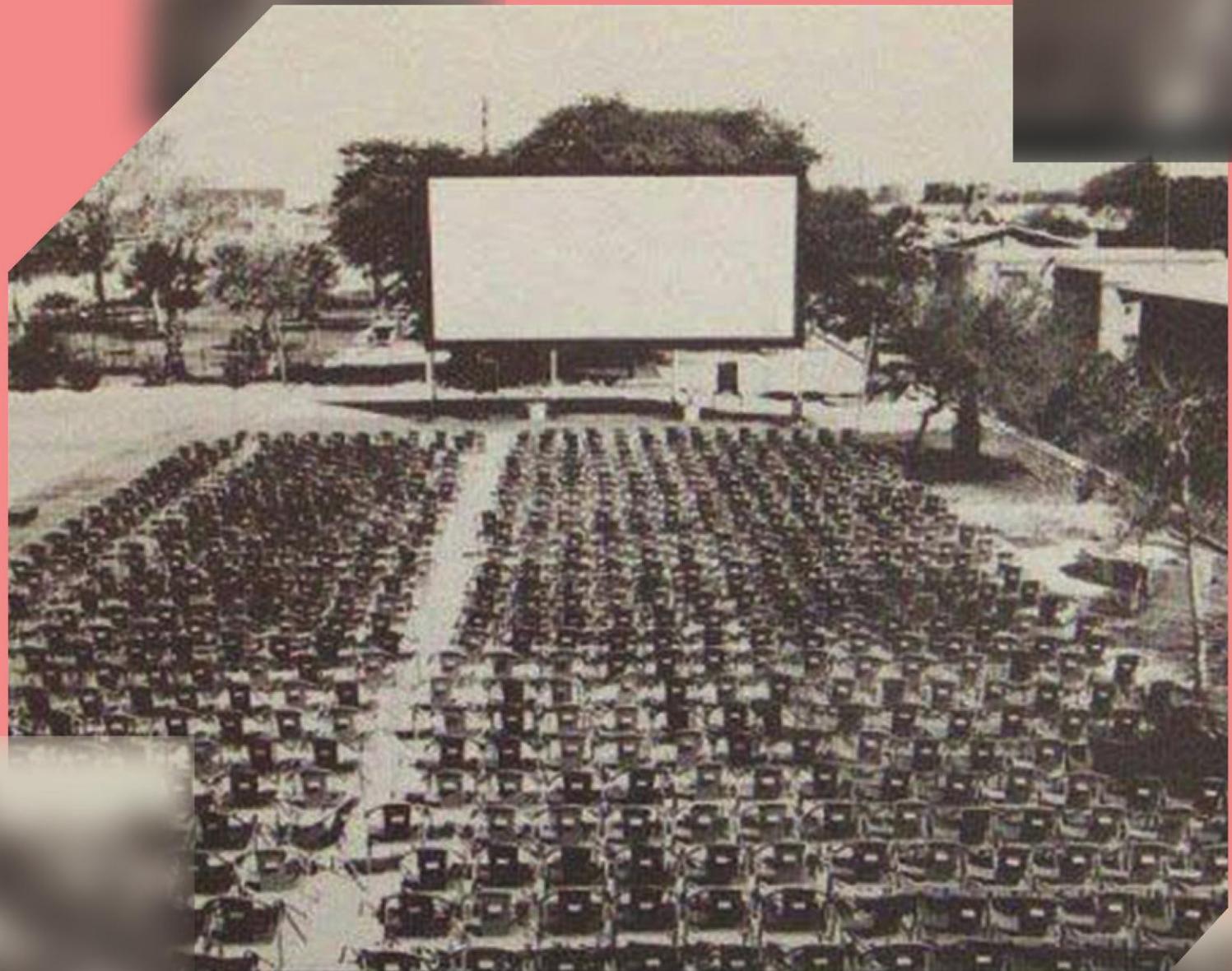
شاید بدانید که در گذشته مردم به جشن‌های بسیاری معتقد بودند و از بررسی استناد باستانی اینطور مشخص است که اعتقاد به جشن و شادی، بخش مهمی از زندگی مردم بوده؛ همچنین می‌دانیم که حرکت و موقعیت قرار گیری اجرام آسمانی نقش مهمی در نظرهای و افکار مردم داشت و حتی در بسیاری مواقع، وارد اعتقادات دینی هم می‌شد. یکی از جشن‌های باستانی که هنوز هم طرفداران زیادی دارد و کاملاً یک جشن ایرانی و باستانی است، جشن آب پاشونک نام دارد.

جشن آب پاشونک درست در آغاز فصل تابستان برگزار می‌شد، زمانی که خورشید در بالاترین موقعیت طلوع خود در افق شرقی قرار می‌گیرد و در جایگاه غروبگاهیش در شمال غربی غروب می‌کند. علت گرامی داشت این جشن آغاز فصل نور و روشنایی، تابستان بود.

■ جشن آب پاشونک در دنیای امروزی

خوشبختانه جشن آب پاشونک از آن دست جشن‌هایی است که هنوز در برخی نواحی سرزمین عزیزمان ایران برگزار می‌شود. حالا می‌بینیم که هموطنانمان در اراک، محلات، فراهان و چند شهر دیگر به می‌مینت این جشن دوست‌داشتی به صحراء می‌روند و مراسم آب پاشونک را برگزار می‌کنند. در همین بخش خوب است اشاره کنیم که برخی به آب پاشونک "اول تووستونی" همان اول تابستانی هم می‌گویند

تابستانی باشگاه کارگران شرکت ملی نفت ایران - آبادان - سال های دهه ۱۳۴۰